

WORKSHOPS

BoerenNatuurdag 2018 - 'Leren van elkaar'

Donderdag 8 maart 2018 in De Schakel in Nijkerk

1. ANLB-DEELNEMERS MAKEN HET SUCCES

Sprekers: Paulien Sijbers - projectleider Natuurrijk Limburg, Pieter Puts - veldmedewerker Natuurrijk Limburg en Ed Gubbels - ANLb-deelnemer

ANLb-deelnemers staan centraal bij de benodigde activiteiten waarmee Natuurrijk Limburg werkt aan het doel van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer: meer ecologisch resultaat. Door theorie-, en praktijkkennis juist te gebruiken kun je van zandkorrels een parelketting maken. Wat kun je, ook als klein collectief, doen om je deelnemers te motiveren en méér uit het beheer te halen? En wat betekent de uitvoering van activiteiten als schouw en beheermonitoring daarin? Natuurrijk Limburg deelt haar ervaringen.

2. ANLB-WATER

Sprekers: Paul ten Velde - collectieven Midden Overijssel en Noordoost Twente, Bert Knol - waterschap Vechtstromen en Wouter Rozendaal - projectleider ANLb-water BIJ12

Het waterbeheer binnen het ANLb gaat over het beheer langs en in wateren op agrarische gronden en is gericht op de verbetering van de waterkwaliteit of het verhogen van het waterbergend vermogen. Voor veel betrokkenen is de categorie water nog vrij onbekend. Provincies, collectieven en de waterschappen werken samen aan een versnelling van het ANLb-water. Wouter Rozendaal, projectleider ANLb-water bij BIJ12 (de uitvoeringsorganisatie van de 12 gezamenlijke provincies) gaat in op de mogelijkheden die het ANLb biedt voor waterbeheer. Bert Knol (waterschap Vechtstromen) en Paul ten Velde (collectieven Midden Overijssel en Noordoost Twente) delen hun ervaringen vanuit de praktijk om te komen tot succesvolle samenwerking.

3. BEHEERMONITORING WEIDEVOGELS: LEREN VAN DE PRAKTIJK

Sprekers: Karen Hinkamp – Stichting Landschapsbeheer Gelderland en Yvette Ruesen - regiocoördinator Collectief Rivierenland en vereniging Agrarisch Landschap Achterhoek (VALA)

De Gelderse collectieven werken nauw samen met Stichting Landschapsbeheer Gelderland op het gebied van weidevogelmonitoring. Hierdoor zijn flinke stappen gezet in het verbeteren van het weidevogelbeheer. In 2017 liepen zij het hele jaartraject gezamenlijk door: het opleiden en ondersteunen van vrijwilligers en medewerkers van de collectieven, het uitvoeren van de beheermonitoring, data-uitwisseling vanuit SCAN-ICT en de database Boerenlandvogels, en evalueren van het beheer en de resultaten. Karen Hinkamp en Yvette Ruesen delen in deze workshop hun ervaringen.

BOERENNAUUR

Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer

4. COMMUNICATIE DOE JE ER NIET ZOMAAR EVEN BIJ!

Spreker: Walter Menkveld – Water, Land & Dijken

Communicatie? Ja, natuurlijk communiceert ieder collectief met zijn leden, vrijwilligers en financiers. Maar hoe? En komt de boodschap ook over? Communicatie: dat doen we er wel even bij. Maar eigenlijk is het een belangrijk deel binnen je organisatie waarmee je ook uitstraalt wat jouw bedrijf is en wat het doet. Daarom heeft Water, Land en Dijken in 2017 een communicatiebureau gevraagd kritisch naar de communicatie te kijken en een verbeterplan te schrijven. In deze workshop laat Walter Menkveld zien wat het verbeterplan Water, Land & Dijken heeft geleerd. Het zet je aan het denken over je eigen communicatie.

5. DIGITALE REGISTRATIE AKKERVOGELS MET DE BOERENLANDVOGELMONITOR

Sprekers: Aad van Paassen – Landschappen.NL, Sanne Heijting - ANOG & Ellen Mul - ANV Hollands Noorden

De Boerenlandvogelmonitor is onlangs aangepast voor akkervogeltellingen, na afstemming tussen akkervogelcollectieven en Landschappen.NL. Na een korte inleiding over beheermonitoring en het gevolgde proces volgt een demonstratie van het gebruik van de Boerenlandvogelmonitor voor het tellen van akkervogels. ANV Hollands Noorden gaat vervolgens in op de ervaringen van het werken met de app in het veld en presenteert de resultaten van de tellingen van de afgelopen maanden. Het is een interactieve workshop. Er is dus ruimschoots gelegenheid voor vragen en discussie over deze nieuwe functionaliteit van de Boerenlandvogelmonitor.

6. ECOLOGISCHE COMMISSIE: DE BLIK VAN BUITEN

Spreker: Mark Kuiper – Collectief Noord-Holland Zuid

Deskundigen van buiten laten meekijken kan beheer en beheerstrategie verbeteren. Door een kritische blik te vragen kunnen nieuwe inzichten ontstaan, krijgt de coördinator extra argumenten richting de leden en groeit vertrouwen tussen het collectief en natuurbeschermers. Goede voorbereiding in de vorm van monitoring is noodzakelijk. Mark Kuiper deelt graag zijn ervaringen.

7. HOE SCHOUWEN ZE BIJ VALA IN DE ACHTERHOEK?

Spreker: Rob Geerts – Vereniging Agrarisch Landschap Achterhoek (VALA)

In deze workshop deelt Rob Geerts de ervaringen van VALA van hun schouw- en sanctiebeleid. Hoe organiseer je een schouw? Hoe geef je inhoud aan sancties? Onderwerpen die aan de orde komen: Wie voert de schouw uit? Hoe leidt je de schouwers op? Hoe geeft je sturing? Wat geef je ze mee om de schouw goed te kunnen uitvoeren? Hoe koppel je terug met schouwers en deelnemers ANLb? Hoe vertaal je een geconstateerde afwijking naar sancties? En wat zijn de voor- en nadelen van de gekozen werkwijze?

8. INITIATIEVEN IN DE VOEDSELKETEN DIE BEHEER BOERENNATUUR STIMULEREN

Spreker: Carleen Weebers – Vogelbescherming Nederland

M.m.v.: Mark Kuiper – Collectief Noord-Holland Zuid

Een korte presentatie met discussie over voorbeelden van samenwerkingen van boeren en collectieven. Er is veel ruimte voor discussie en vragen over de ontwikkelingen in de voedselketen. Met onder andere de biodiversiteitsmonitor, Beter Leven-keurmerk en zuivel- en streekproducten.

9. LAAT DE NATUUR VOOR JE WERKEN

Sprekers: Albert van der Ploeg en Jelle Pilat – Vereniging Noardlike Fryske Wâlden

De natuur voor je laten werken, dat doen we graag. Hoe geeft de vereniging Noardlike Fryske Wâlden invulling aan natuurinclusieve landbouw? En hoe werkt Living Lab voor natuurinclusieve landbouw? Hoor meer over de projecten en de resultaten van Living Lab Friesland en actualiteiten rondom het thema.

10. LEREND BEHEREN: BEHEER OP MAAT ALS VOORBEELD

Spreker: Willemien Geertsema - BoerenNatuur

De ambitie van het ANLb is om lerend beheer uit te voeren. Dus leren van eerdere ervaringen en daarop de keuzes in het beheer aanpassen. Ook leren van ervaringen en kennis van anderen. In het kennissysteem Beheer op Maat zijn data en kennis gebundeld en via rekenregels worden keuzes in beheer ondersteund. In deze workshop gaan we aan de slag met de vraag wat we nodig hebben voor lerend beheer en hoe het kennissysteem Beheer op Maat daarin past.

11. MAATWERK MET EEN WEIDEVOGELDRONE

Spreker: Peter van den Brandhof - Natuur & Platteland

De afgelopen jaren is hard gewerkt aan de ontwikkeling van een weidevogeldrone. Tijdens het afgelopen seizoen is deze voor het eerst door verschillende collectieven en terreinbeheerders ingezet. Aan de hand van (soms spectaculair) beeldmateriaal neemt Peter van den Brandhof u mee in de ervaringen van de afgelopen jaren. Vervolgens wisselt hij graag met u van gedachten over andere toepassingsmogelijkheden van drones binnen het agrarisch natuurbeheer.

12. MONITORING IN DE MAASHEGGEN

Spreker: Lars van Peij - Veldcoördinator Collectief Deltaplan Landschap

Monitoring is het hart van het ANLb-systeem. Je wilt bewijzen dat je het goed doet als collectief, daarom wil je een antwoord op de vraag: welke soorten heggen zitten er en doe ik het beheer wel goed voor die soorten? Lars van Peij neemt u mee in de uitdagingen van monitoren in de droge dooradering Maasheggen.

13. BOUWEN AAN EEN TOEKOMSTBESTENDIG COLLECTIEF

Spreker: Rene Vree Egberts - Agrarische Natuur Drenthe

Op een praktische en interactieve wijze neemt Rene Vree Egberts u mee in het organisatie-ontwikkelingstraject dat Collectief Drenthe vorig jaar heeft doorlopen. We beginnen met de concrete aanleiding en de bestuurlijk ervaren noodzaak om verbeterstappen te zetten. Dit alles met het doel: het bouwen van een toekomstbestendig collectief. Hoe verloopt dit proces? Hoe zijn bevoegdheden, verantwoordelijkheden en verantwoording helder beschreven én vastgelegd in bestuurlijke documenten? En hoe zit het met de plannings-, en controlecyclus? Krijg tips en trucs uit Drenthe!

14. PARTRIGDE-AANPAK ALS VOORBEELD VOOR MEER AKKERNATUUR

Sprekers: Meeuwis Millenaar - gebiedscoördinator ANV Altena Biesbosch en Jochem Sloothaak - Brabants Landschap

In tien demonstratiegebieden van elk 500 ha groot worden de meest effectieve biotoopverbeterende maatregelen gecombineerd en geconcentreerd ingezet. Door minimaal 7% van het agrarisch oppervlak in te richten als habitat voor de patrijs, in het bijzonder en akkervogels in het algemeen, moet de biodiversiteit in de gebieden met 30% toenemen. Een gestandaardiseerde monitoring van verschillende soortgroepen zal dit gaan uitwijzen. Het project is volledig afhankelijk van de intensieve samenwerking tussen natuurorganisaties, boeren, vrijwilligers, jagers, omwonenden en studenten.

15. PILOTS NATUURINCLUSIEVE LANDBOUW IN HET NIEUWE GLB

Spreker: Aard Mulders - Ministerie van LNV, directie Natuur & Biodiversiteit

Zowel in Nederland als bij de Europese commissie wordt nagedacht over hoe het boerenland gerelateerde Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) meer doelgericht kan worden ingezet om de landbouw beter in te passen in zijn omgeving, en om het voor agrariërs mogelijk te maken hun bedrijfsvoering meer natuurinclusief te maken. Deze workshop geeft een toelichting op de discussie die Nederland voert met de Europese commissie, en welke rol pilots gaan spelen om te testen wat voor de Nederlandse landbouw werkbaar is.

16. PROFESSIONALISERING: WAAR ZIJN WE TROTS OP?

Spreker: Lyda Dik - zelfstandig adviseur, LD13

M.m.v.: Nico Polman - Wageningen Economic Research

Sinds 2015 zijn de leden van BoerenNatuur bezig zich te ontwikkelen tot professionele organisatie. Wat is een professionele organisatie? En hoe gaat het? Waar zijn de verschillende collectieven trots op en zijn ze een voorbeeld voor anderen? In deze workshop is volop ruimte voor het uitwisselen van ervaringen met de professionalisering op het organisatieniveau, het bestuur, de uitvoeringsorganisatie en de deelnemende boeren.

17. VOGELS IN OPEN AKKERLAND EN DROGE DOORADERING

Spreker: Wolf Teunissen - SOVON

Het afgelopen jaar is onderzocht wat de landschappelijke kenmerken van plekken zijn waar de soorten van het Open akkerland en Droge dooradering nog in redelijke aantallen voorkomen. Deze verschillen sterk per soort. Op basis van de kenmerken zijn kaartbeelden gemaakt van de belangrijkste plekken per soort. Dit biedt mogelijkheden om als collectief te beslissen waar het beste beheerovereenkomsten kunnen worden afgesloten. In deze workshop zal vervolgens worden bediscussieerd welke beheerovereenkomsten daarbij het beste kunnen worden ingezet. Hierbij wordt inbreng vanuit de deelnemers verwacht.

18. WEIDVOGELS EN PREDATIEBEHEER

Sprekers: Jitze Peenstra – It Lege Midden en Henk Oud – vereniging Noordlike Fryske Walden

De Friese collectieven werken sinds een paar jaar met een predatiebeheerplan. Hoe komen deze plannen tot stand? Wat is de inhoud? En hoe werken deze plannen in de praktijk? Tijdens deze workshop schetsen we het Friese proces en de rol van de collectieven hierin.

19. WERVEN, OPLEIDEN EN MANAGEN VAN VRIJWILLIGERS(GROEPEN)

Spreker: Wim Tijssen - projectmedewerker Boerenlandvogels Landschap Noord-Holland

In deze workshop komen verschillende middelen aan bod die ingezet worden om vrijwilligers te werven. Wat zijn de drijfveren van mensen om zich in te zetten voor een plattelandsorganisatie? Hoe regel je als agrarische natuur- en landschapsbeheerorganisatie dat mensen zich betrokken voelen en zich verbinden aan de gezamenlijke doelen? Daarbij zijn duidelijkheid en communicatie onontbeerlijk. Wat verwacht je van elkaar in de relatie vrijwilliger-agrariër en natuur- en landschapsorganisatie en hoe organiseer je dat?

20. ZICHTBAAR ÉN IN DIALOOG MET EFFECTIEVE COMMUNICATIE

Spreker: Alice Leiten – zelfstandig communicatieadviseur

Online gebeurt er van alles, 9,6 miljoen Nederlanders maken gebruik van Facebook, op Twitter worden dagelijks in Nederland ruim een miljoen meningen geventileerd en wereldwijd wordt er elke dag 80.000 uur aan filmmateriaal geüpload op YouTube. Hoe maak je nou optimaal gebruik van de verschillende mogelijkheden en welk kanaal is geschikt voor welke boodschap? Relevantie is het sleutelwoord om jouw doelgroep te bereiken. Hoe je dat doet? Kom naar de workshop.

21. VAN GEPEPERD NAAR KRUIDENRIJK GRASLAND VOOR WEIDVOGELS?

Spreker: Nick van Eekeren – Louis Bolk Instituut

Kruiden in grasland kunnen bijdragen aan bodemkwaliteit, stabiliteit van gewasproductie en diergezondheid. Naast deze functionele aspecten wordt ingegaan op het effect van kruiden op insecten en de beschikbaarheid voor weidvogels. In deze workshop worden de eerste resultaten van onderzoek in het project Kringloopboeren Midden Delfland en het project Koeien voor Kruiden besproken en bediscussieerd.